

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ 20.4.2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Υπερτουρισμός: Απειλή ή φόβητρο;

Το παρακάτω απόσπασμα είναι αντλημένο από το βιβλίο του Αλέξη Χατζηδάκη «Όψεις τουρισμού – Δεκαοχτώ δοκίμια για την τουριστική ανάπτυξη, τον σχεδιασμό του χώρου και την αρχιτεκτονική», Cube Art Editions, 2020.

[...] Οι χαμηλού κόστους αεροπορικές εταιρείες που έχουν καταστήσει εφικτά τα ταξίδια σε ολόκληρο τον κόσμο, για ένα μεγάλο μέρος του δυτικού κόσμου, έδωσαν τη δυνατότητα της αναζήτησης της αυθεντικότητας στο «Άλλο» και του αυθεντικού εαυτού μέσα από την εμπειρία, επιτρέποντας να αυξηθεί ραγδαία αυτή η μετακίνηση σε χιλιάδες εξωτικά «Άλλα», συμπυκνώνοντας τον τόπο και τον χρόνο. Σε μία μέρα μπορούμε να βρεθούμε στην άλλη πλευρά του πλανήτη με το αεροπλάνο. Με το διαδίκτυο σε μία στιγμή.

Τα τελευταία χρόνια, όμως, ένας νέος φόβος πλανιέται σαν φάντασμα πάνω από την Ευρώπη του 21^{ου} αιώνα, ο «υπερτουρισμός», δηλαδή η υπερβολική και απρογραμματίστη διόγκωση και εξάπλωση μαζικών τουριστικών ροών, που επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και στην ποιότητα των εμπειριών των επισκεπτών. Ο υπερτουρισμός δεν είναι βέβαια καινούργιο φαινόμενο. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, ο όρος χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη διαχείριση του τουριστικού κορεσμού και της τουριστικής φέρουσας ικανότητας, που οδηγεί πολλές ευρωπαϊκές πόλεις να πάρουν μέτρα για να ανακόψουν την καλπάζουσα και αλόγιστη οικοδόμηση και να επιβάλουν φόρο στους αφικνούμενους τουρίστες, ώστε να κατευθύνουν την τουριστική ανάπτυξη από την ποσοτική μεγέθυνση στην ποιοτική αναβάθμιση.

Έτσι, έχει αναβιώσει η πρόσληψη του τουριστικού φαινομένου από ορισμένες ομάδες πληθυσμού ως «κατάρως» που απειλεί την κοινωνική συνοχή, το τοπίο, το περιβάλλον, το κλίμα, την αισθητική αρμονία των προορισμών, την ισορροπία της πολεοδομικής και χωροταξικής διάρθρωσης, τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των κατοίκων στους τόπους υποδοχής. Ενώ οι ωφέλειες από την ανάπτυξη και τη διάχυση των τουριστικών δραστηριοτήτων είναι ορατές και γενικά αποδεκτές, από την άλλη μεριά τα θετικά στοιχεία παρακάμπτονται, όταν δεν αγνοούνται, και έρχονται σε δεύτερη μοίρα. Υποκύπτουν στον φόβο του υπερτουρισμού που φέρνει αυτή η αλλαγή.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ποια οικολογική συνείδηση;

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί χρονογράφημα που δημοσίευσε ο δημοσιογράφος Κοσμάς Βίδος στον ειδησεογραφικό ιστότοπο «www.in.gr» στις 9 Σεπτεμβρίου 2022.

Ταξίδευα στην Κεντρική Ευρώπη πριν από μερικές εβδομάδες, τότε που άρχισαν να εμφανίζονται στις εφημερίδες οι φωτογραφίες με τα προβλήματα που προκαλεί η κλιματική κρίση ακόμα και σε χώρες που μέχρι πρότινος δεν ήξεραν τι να κάνουν το άφθονο νερό των ποταμών και των λιμνών τους.

Ως αυτόπτης μάρτυρας, βολτάροντας στις όχθες του Έλβα, στη Δρέσδη, παρατήρησα κι εγώ τη χαμηλή στάθμη των νερών του. Έζησα από κοντά την αμηχανία των Γερμανών, των Τσέχων, των Αυστριακών και των Ούγγρων μπροστά στις υψηλές θερμοκρασίες, τις οποίες εύλογα, οι κοινωνίες που ζουν παραδοσιακά στο κρύο, δεν ξέρουν πώς να αντιμετωπίσουν.

Περπάτησα και στην απόληξη του νησιού της Μαργαρίτας, στη Βουδαπέστη, στη μικρή χωμάτινη μύτη που αποκαλύφθηκε λόγω της χαμηλής στάθμης και του Δούναβη. Όμως, τη στιγμή που έβλεπα τα ποτάμια να ξεραίνονται, παρατηρούσα πως, ακόμα και τώρα, στην Κεντρική Ευρώπη, με τους πιο συνειδητοποιημένους σε θέματα οικολογίας λαούς, την ώρα που όλοι μιλούσαν για την ανάγκη οικονομίας των υδάτινων πόρων, η σπατάλη συνεχιζόταν.

Στους κεντρικούς δρόμους των περισσότερων πόλεων είχαν τοποθετηθεί συστήματα που ψέκαζαν τους περαστικούς με νερό, για να τους δροσίσουν. Ένδειξη έγνοιας για τον πολίτη ή επίδειξη στον τουρίστα, τη στιγμή που ούτε αφορήτη ήταν η ζέστη, ούτε ήταν δύσκολο να βρεις μια σκιά για να ξαποστάσεις; Γύρω τους σχηματίζονταν ποτάμια από το νερό που ξοδευόταν χωρίς λόγο. Ακόμα και όταν έβρεχε, τα «φυσερά δροσιάς» εξακολουθούσαν να σπαταλούν το πολύτιμο περιεχόμενό τους: Να μας ψεκάζουν την ώρα που άδειαζαν πάνω από τα κεφάλια μας οι ουρανοί!

Είδα με τα μάτια μου περαστικούς να γεμίζουν τα παγούρια τους δωρεάν με νερό από τις κρήνες που είχαν τοποθετηθεί στους δρόμους της Βιέννης και μερικούς να φεύγουν αφήνοντας τη ροή ανοιχτή! Ποια οικολογική συνείδηση; Αυτή που ως φαίνεται εξαντλήσαμε καταργώντας τα πλαστικά καλαμάκια... Τελικά αυτά έφταιγαν για όλα! Και πίνουμε τώρα τον καφέ μας όσο γίνεται πιο γρήγορα για να μη λιώσει μέσα του το αηδιαστικό χάρτινο υποκατάστατό τους. Αυτή είναι τελικά η μεγάλη θυσία μας για το κλίμα!

ΥΓ.: Μοιάζει ανέκδοτο η εν μέσω ανυδρίας παροχή δωρεάν νερού στους δρόμους πόλεων όπως η Βιέννη. Εκεί όπου μέχρι πρότινος αν ζητούσες ένα ποτήρι νερό σε κάποιο από τα εστιατόρια ή τα καφέ, το πλήρωνες χρυσάφι!

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Οι πολυάνθρωπες οι πολιτείες

Το ποίημα που ακολουθεί είναι του Γιώργου Γεραλή (1917-1996) από το βιβλίο Η Ελληνική Ποίηση, Ανθολογία και Γραμματολογία, τόμος Ε', εκδ. Σοκόλη, Αθήνα.

Οι πολυάνθρωπες οι πολιτείες
ωραίες το βράδυ,
μέσα σε λάμπεις πολύχρωμες
κανένα φως,
στο βουητό το αδιάκοπο
ήχος κανένας,
σε αναρίθμητα πρόσωπα
μορφή καμιά.
Ωραίες το βράδυ,
με την απέραντη μοναξιά
στο κινούμενο πλήθος,
πόση ξεκούραση,
μιλάς δε σ' ακούνε,
γνέφεις κι εκείνοι ονειρεύονται,
το ποτάμι κυλά
καθρεφτίζοντας άστρα διαλυμένα,
προσωπεία από τη μια
κι από την άλλη όχθη.
Ωραίο μέσα στην πολυάνθρωπη
ερημιά να ξεχνιέσαι,
να μη θυμάσαι αν άκουσες «πνίγομαι»
ή «αγάπη μου, ήρθες αργά»,
ή κάτι ακόμα πιο αδιάφορο:
«να βρεθούμε μια μέρα».
Χέρια που δέρνονται μεθυσμένα,
μάτια ανεξερεύνητα, δεν τα προφταίνεις
και οι συναντήσεις συμπτωματικές και δίχως
μιαν οποιαδήποτε συνέχεια, όπως
οι γνωριμίες στις κλινικές.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΘΕΜΑ Α

A1. Σε ένα κείμενο 70-80 λέξεων παρουσιάζετε περιληπτικά το φαινόμενο του υπερτουρισμού και τις προεκτάσεις του, σύμφωνα με το περιεχόμενο του **Κειμένου 1**.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε ως σωστή ή λανθασμένη καθεμία από τις παρακάτω περιόδους με βάση το **Κείμενο 2** και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας, καταγράφοντας στο τετράδιό σας το κατάλληλο χωρίο του κειμένου:

- α) Οι χώρες με μεγάλα ποτάμια δεν έχουν πληγεί από την κλιματική αλλαγή όσον αφορά στο νερό.
β) Οι προσπάθειες για εξοικονόμηση νερού στην Κεντρική Ευρώπη έχουν περιορίσει τη σπατάλη.
γ) Η παροχή δροσιάς προς τους περαστικούς με συστήματα ψεκασμού στις μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις αμφισβητείται από τον συντάκτη ως προς τη σκοπιμότητά της.
δ) Σύμφωνα με την εμπειρία που καταθέτει ο συντάκτης, τα συστήματα ψεκασμού πετούσαν συνέχεια νερό εκτός αν έβρεχε.
ε) Κατά τον συντάκτη η δωρεάν παροχή νερού εν μέσω ανυδρίας δεν συνάδει με την ακρίβεια στην πώλησή του.

Μονάδες 10

B2. Το **Κείμενο 2** είναι χρονογράφημα, ένα είδος πεζού λόγου που συχνά (α) αναφέρεται σε προσωπικές εμπειρίες και (β) συνδυάζει το χιούμορ με τη σκωπτικότητα/ειρωνεία. Να εντοπίσετε ένα παράδειγμα για καθένα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά (2 μονάδες) και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους μέσα στο κείμενο. (8 μονάδες)

Μονάδες 10

B3. α) Ο αποδεικτικός λόγος έχει αυστηρή/λογική δομή στην οργάνωση και παρουσίαση της επιχειρηματολογίας. Με ποιους τρόπους επέλεξε ο συντάκτης στο **Κείμενο 1** να οργανώσει τον λόγο του; Να μελετήσετε τη συνοχή και τη συνεκτικότητα μεταξύ των τριών παραγράφων του κειμένου, ώστε να στηρίξετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B3. β) Ο συντάκτης του **Κειμένου 1** προσπαθεί σε ορισμένα σημεία στο κείμενό του να προβληματίσει τους αναγνώστες για το ζήτημα του υπερτουρισμού. Να βρείτε δύο (2) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες που χρησιμοποιεί για τον σκοπό αυτό (4 μονάδες) και να εξηγήσετε τη χρήση τους στα αντίστοιχα χωρία του κειμένου. (6 μονάδες)

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ποια χαρακτηριστικά των πολυάνθρωπων πολιτειών παρουσιάζονται στο **Κείμενο 3**; Να απαντήσετε στηριζόμενοι σε τρεις (3) σχετικούς κειμενικούς δείκτες του ποιήματος. Θα ήσασταν ευχαριστημένοι/ες από τη ζωή σε μια τέτοια πολιτεία ή όχι και γιατί; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Συζητώντας μέσα στην τάξη για την τουριστική ανάπτυξη και τα φαινόμενα που συνδέονται με αυτήν, αποφασίζετε να παρέμβετε με ομιλία σας, προκειμένου να ευαισθητοποιήσετε τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της τουριστικής ανάπτυξης. Σε 350-400 λέξεις παρουσιάζετε:

- α) Για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, ο υπερτουρισμός έχει αρνητικές επιπτώσεις στη ζωή των ανθρώπων και στο φυσικό περιβάλλον και
- β) Πώς αντιλαμβάνεστε εσείς το νόημα και τη σημασία του τουρισμού όταν πρόκειται να επισκεφτείτε έναν καινούργιο τόπο.

Μονάδες 30